

СИЛАБУС КУРСУ «Правове регулювання інформаційних відносин»

Ступінь вищої освіти – магістр

Освітньо-професійна програма «Правознавство»

Рік навчання: 1, Семестр: 1,2

Кількість кредитів: 4. Мова викладання: українська

КЕРІВНИК КУРСУ

ППП

к.ю.н., проф. Артеменко Олена Вікторівна

Контактна інформація e-mail: artemenko_o@nubip.edu.ua, моб. тел.
+380673096913

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Правове регулювання інформаційних відносин» спрямована на формування у студентів-магістрів знань щодо особливостей та проблем здійснення правового регулювання інформаційної сфери в Україні, а також розглянути шляхи та напрями вдосконалення інформаційного національного законодавства. Предметом навчальної дисципліни є суспільні відносини, які виникають з приводу отримання інформації, питань правового регулювання інформаційної діяльності, доступу до інформації, права на заснування друкованих засобів масової інформації, обмеження права на інформацію.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредити (120 годин): 44 годин аудиторної роботи, 76 годин самостійної роботи

Мета вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання інформаційних відносин» є формування у студентів-магістрів знань щодо особливостей та проблем здійснення правового регулювання інформаційної сфери в Україні, а також розглянути шляхи та напрями вдосконалення інформаційного національного законодавства.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання / Способи контролю
2/2	Становлення та розвиток українського інформаційного суспільства	Знати питання: Інформаційна цивілізація, інформатизація. Державна політика в сфері інформатизації. Поняття, ознаки, предмет та методи інформаційного права. Становлення інформаційного суспільства в світі та Україні.	запитання тести

2/2	Публічна політика та управління розвитком інформаційного суспільства. Публічна інформація у формі відкритих даних.	Розуміти: Сутність державної інформаційної політики. Доступ до публічної інформації: основні поняття. Правове забезпечення доступу до публічної до публічної інформації в Україні	запитання тести кейси
2/2	Інформаційне законодавство України в сфері створення, поширення та використання інформації	Розуміти питання: Особливості українського інформаційного законодавства. Основні нормативно-правові акти в сфері створення, поширення та використання інформації та шляхи їх вирішення. Аналіз основних джерел інформаційного права. Органи, відповідальні за забезпечення реалізації державної політики України у сфері інформації.	тести кейси
2/2	Становлення, розвиток і забезпечення захисту персональних даних в Україні	Розуміти: теоретичні засади захисту персональних даних. Становлення, розвиток і забезпечення захисту персональних даних. Принципи забезпечення захисту персональних даних. Класифікація персональних даних як необхідний елемент забезпечення захисту персональних даних. Міжнародний досвід з питань захисту персональних даних. GDPR - європейський регламент захисту персональних даних.	тести
2/2	Становлення та розвиток кіберпростору в Україні	Характеризувати: Поняття та ознаки кіберпростору. Види кіберзлочинів. Правове регулювання кіберполіції України. Завдання кіберполіції України. Проблеми діяльності кіберполіції в боротьбі з кіберзлочинами. Удосконалення діяльності кіберполіції в Україні. Концептуальні засади правового регулювання кібербезпеки України на сучасному етапі розвитку глобальних інформаційних процесів.	запитання тести кейси
4/4	Особливості реалізації державного контролю у сфері інформатизації	Визначати: Поняття та основні характеристики кіберпростору Електронна комерція, основні поняття та ознаки. Суб'єкти правовідносин у сфері електронної комерції та їх правовий статус. Умови здійснення електронної комерції.	запитання, кейси

2/2	Державна політика у сфері інформаційної безпеки	Розуміти: Сутність теорії інформаційної безпеки. Напрямки інформаційної безпеки. Людський фактор в організації інформаційної безпеки.	тести кейси
2/2	Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки. Механізм забезпечення інформаційної безпеки	Орієнтуватися: Поняття національної безпеки та інформаційної безпеки як її складової. Види забезпечення інформаційної безпеки. Об'єкти та суб'єкти інформаційної безпеки. Функції суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки України. Реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України	запитання тести кейси
2/2	Зарубіжний досвід щодо забезпечення державної політики інформаційної безпеки	Характеризувати: досвід зарубіжних країн, щодо забезпечення державної політики інформаційної безпеки. Європейський вибір України у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Запровадження в Україні кращих практик реалізації державної політики інформаційної безпеки.	запитання тести кейси
2/2	Юридична відповідальність у сфері забезпечення інформаційної безпеки	Знати: поняття юридичної відповідальності. Особливості юридичної відповідальності у сфері інформаційної безпеки.	запитання тести кейси
2/2	Інформаційні відносини у сфері електронних публічних послуг	Орієнтуватися у сутності, суб'єктах та способах надання адміністративних послуг. Організації надання електронних адміністративних послуг.	запитання тести кейси
2/2	Інформаційні відносини у сфері оподаткування електронної комерції	Орієнтуватися у питаннях: загальна характеристика наукових поглядів першої базової класифікації видів (бізнес-систем) електронної комерції. Оподаткування електронної комерції, як новий вид господарської діяльності. Розвиток та поширення електронної комерції у вітчизняному сегменті мережі Інтернет. Вплив електронної комерції на національну економіку та проблемні питання оподаткування суб'єктів цієї діяльності у сучасних умовах. Протидія шахрайству у сфері електронної комерції.	запитання тести кейси

2/2	Електронний документообіг та види електронних реєстрів в Україні	Орієнтуватися в системі електронного документообігу. Поняття та значення електронного цифрового підпису. Функції сучасних систем електронного документообігу. Застосування систем електронного документообігу в органах місцевого самоврядування. Загальна характеристика видів електронних реєстрів в Україні. Реєстри органів РАЦСу. Реєстри податкових органів. Реєстри нерухомого майна.	запитання тести кейси
2/2	Інформаційні відносини у сфері охорони навколишнього природного середовища	Знати: інформаційну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища. Поняття і значення інформації у сфері охорони навколишнього природного середовища. Законодавство України яке надає вільний доступ до інформації у сфері охорони навколишнього природного середовища.	запитання тести кейси
2/2	Інформаційні відносини у сфері земельних відносин	Застосовувати: теоретичні засади формування та функціонування земельно-інформаційної системи. Інформаційні послуги щодо ринку землі. Загальна характеристика державного реєстру земель. Відповідальність за розголошення інформації і сфері земельних відносин.	запитання тести кейси
2/2	Державне забезпечення інформаційного правопорядку в Україні	Застосовувати: поняття інформаційного правопорядку в Україні. Оновлення законодавства України з питань забезпечення інформаційного правопорядку. Державні органи влади які забезпечують інформаційний правопорядок в Україні.	запитання тести кейси
2/2	Кримінально-правова характеристика правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та	Орієнтуватися в політиці інформатизації правоохоронних органів. Інформаційні правопорушення у сфері високих технологій. Злочинність у сфері високих технологій. Інформаційна та міжнародна злочинність. Кримінально-правова характеристика правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних	запитання тести кейси

	комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.	мереж і мереж електрозв'язку.	
2/2	Протиправні діяння у сфері використання комп'ютерної техніки	Характеризувати: поняття та ознаки комп'ютерних правопорушень. Види комп'ютерних протиправних діянь. Поняття, ознаки та характеристика інтернет-шахрайства. Запобігання вчиненню протиправних діянь в сфері використання комп'ютерних систем. Міжнародні заходи боротьби в сфері використання комп'ютерних систем.	запитання тести кейси
2/2	Адміністративна відповідальність за вчинення правопорушень пов'язаних з експертною діяльністю у сфері комп'ютерних технологій	Засвоїти: зміст та система експертної діяльності у сфері комп'ютерних технологій. Методологія дослідження адміністративно-правового регулювання експертної діяльності у сфері комп'ютерних технологій. Суб'єкти публічної адміністрації, які здійснюють адміністративно-правове регулювання експертної діяльності у сфері комп'ютерних технологій в Україні. Адміністративна відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних з експертною діяльністю у сфері комп'ютерних технологій	запитання тести кейси
4/4	Забезпечення кібербезпеки в Україні	Характеризувати : понятійно-категоріальний синтез забезпечення кібербезпеки України в науці інформаційного права. Співвідношення кібербезпеки та інформаційної безпеки. Методологічні засади забезпечення кібербезпеки України. Стан правового регулювання кібербезпеки в Україні.	запитання тести кейси

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Артеменко О.В., Бідонько Р.В. "Кіберполіція України. Організація діяльності та перспективи розвитку". - Право і суспільство. 1 ч. 2 - 2017 С. 116-119 Index Copernicus (Республіка Польща)

<http://pravoisuspilstvo.org.ua/index.php/archiv?id=93>

2. Артеменко Е.В. Актуальные вопросы государственной информационной политики по обеспечению информационной безопасностью Украины/ Артеменко Е.В.

Жорновий В.С.//Міжнародний науковий журнал «інтернаука» серія: «Юридичні науки» // № 2 (7), 2018 <https://dio.org/10.25313/2520-2308-2018-32>

3. Артеменко О.В. Поняття екологічної інформації: проблеми законодавчого тлумачення. – Право. Людина. Довкілля. 10(2), 2019 С. 54-59 <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo/issue/view/456>

4. Артеменко О.В. Бовсуновський М.О. Особливості інформаційного забезпечення інформаційно-комунікативної діяльності у вищій раді правосуддя. Право. UA №3, 2021р. С. 47-53

5. Artemenko O.V. Taxation of e-commerce as one of the phenomena of society development. Special issue: development of a market economy in the context of the global financial crisis. 2021. Vol. 39 №. 9. ISSN 1133-3197

[https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85116530534&origin=authornameslist&txid=35f2d236098cb84a3ad41dce4435)

[85116530534&origin=authornameslist&txid=35f2d236098cb84a3ad41dce4435](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85116530534&origin=authornameslist&txid=35f2d236098cb84a3ad41dce4435)

6. Міжнародне інформаційне право : Навчальний посібник за заг. ред. Шишка О.Р., Мавліханова Р.В., Чеботарьова Ю.А., Батарська О.Ф. Мавліханова З.А., Артеменко О.В. та ін. – Макіївський економ.-гуманіт. ін-т. – Донецьк : Дмитренко Л.Р. [Видавник], 2011. – 320с. (гриф МОН)

7. Інформаційне право: навч. посібн. Артеменко О. Улютіна О. - Київ: Прінтеко, 2020. – 102с.

8. Янчук Ю. В. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Проблеми інформаційного права» для студентів юридичного факультету / Ю. В. Янчук / Київ: – 2015. – 90 с.

9. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV // ВВР, 2003, № 36, ст. 275

10. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 року № 852-IV // ВВР, 2003, № 36, ст. 276;

11. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 року № 74/98-ВР // ВВР, 1998, № 27-28;

12. Про телекомунікації: Закон України від 18 листопада 2003 року № 1280-IV // ВВР, 2004, № 12, ст. 155;

13. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII // ВВР, 1992, № 48, ст. 650.

14. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 31 травня 2005 року № 2594-IV // ВВР, 2005, № 26, ст. 347;

15. Основи інформаційного права України / В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.В. Гриценко та ін.; За ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калужного та П.В. Мельника., Навч. посіб. — К.: Знання, 2004. — 274 с.

16. Міжнародне інформаційне право: Навчальний посібник/ За аг. ред. Шишка О. Р., Мавліханова Р. В., Чеботарьова Ю. А., Батарська О. Ф., Рижкова Є. Ю. - Макіївський екон-гум ін.-т. – Донецьк: Дмитренко Л. Р. , 2011. - 320 с.

17. Виявлення та розслідування злочинів, що вчиняються у сфері інформаційних технологій: Наук.-практ. посіб. / Б.В. Романюк, В.Д. Гавловський, М.В. Гуцалюк, В.М. Бутузов. – К.: Вид-во. Паливода А.В., 2004. – 144 с;

18. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: Навч. посібник. – Кондор, 2004. – 384 с.

19. Окинавская хартия глобального информационного общества. (Окинава, 22 июля 2000 года). Законодавство України, документ 998_163. (Okinawa Charter on Global Information Society. Okinawa, July 22).

20. Правова інформатика: Підручник у 2-х т. / М.Я. Швець, В.М. Фурашев, М.І. Коваль, А.Г. Габович, В.Г. Хахановський, В.С. Цимбалюк, Ю.В. Клімашевська, Л.М. Задорожня, В.М. Брижко та ін. // За ред. В.Я. Тація, Я.Ю. Кондратьєва, М.Я. Швеця. – К.: Парлам. Вид-во, 2004. – 416 с;

21. Виявлення та розслідування злочинів, що вчиняються у сфері інформаційних технологій: Наук.-практ. посіб. / Б.В. Романюк, В.Д. Гавловський, М.В. Гуцалюк, В.М. Бутузов. – К.: Вид-во. Паливода А.В., 2004. – 144 с;

22. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства України на 2007 — 2015 роки // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12.

23. Проблеми розбудови інформаційного суспільства в США, Європі та Україні: Державна програма “Електронна Україна” (проект) // Правова інформатика. – 1/2004. – С. 80-90;

24. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 31 травня 2005 року № 2594-IV // ВВР, 2005, № 26, ст. 347;

25. Марущак А.І. Інформаційне право: регулювання інформаційної діяльності; Навчальний посібник. - К: КНТ, 2008. - 344с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

1. Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які подаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче (-20 балів). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за умови, що причина відсутності студента на модулі була поважною.
2. Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями, які не повинні перевищувати 20%. Списування під час контрольних робіт та на екзаменах заборонені.
3. Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. З об'єктивних причин (наприклад, стан здоров'я, сімейні обставини, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (за умови погодженням з керівником курсу).

ОЦІНЮВАННЯ

Схема розрахунку остаточної оцінки за курс

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Усне опитування під час занять	30
Модуль 1 (теми 1-4) – участь в обговоренні теоретичних питань, виконання тестових завдань, кейсів	20
Модуль 2 (теми 5-8) – участь в обговоренні теоретичних питань, виконання тестових завдань, кейсів, участь в дискусії	20
Підсумкова атестація	30

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни